

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ	IV
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	5
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 ความหมาย ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของ ผู้เสียหายในคดีสิ่งแวดล้อม	6
2.1 ความหมายของความเสียหาย และผู้เสียหาย	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในสิ่งแวดล้อม (Environmental Right).....	8
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผู้เสียหายทางสิ่งแวดล้อม	11
2.4 แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	13
2.4.1 ระบบกล่าวหา (Accusatorial หรือ Adversary)	13
2.4.2 ระบบไต่สวน (Inquisitorial System)	15
2.5 แนวคิดในการพิจารณาการเจ็บป่วยและการเยียวยาสำหรับการได้รับสารพิษ แต่ยังไม่ปรากฏอาการ	17
2.5.1 แนวคิดที่ถือว่าการได้รับสารพิษ คือความเสียหาย (Exposure-as-Injury)	18
2.5.2 แนวคิดว่าด้วยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นคือความเสียหาย (Increased-Risk- as-injury)	18

บทที่

หน้า

2.5.3 แนวคิดที่ว่าด้วยผลกระทบทางจิตใจคือความเสียหาย (Emotional Distress-as-Injury)	18
2.5.4 แนวคิดที่ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการตรวจรักษาคือความเสียหาย (Cost of Medical Monitoring-as-Injury).....	18
2.6 แนวคิดหลักระบาดวิทยาทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Epidemiology)	19
2.7 แนวคิดการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด	19
2.8 หลักการผู้ก่อให้เกิดมลภาวะเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle).....	22
2.9 หลักค่าเสียหายเชิงลงโทษ.....	25
2.9.1 วิวัฒนาการของค่าเสียหายเชิงลงโทษ.....	25
2.9.2 ความหมายของค่าเสียหายเชิงลงโทษ.....	26
2.10 หลักการฟ้องคดีโดยประชาชน (Citizen Suits)	27
2.11 หลักการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action)	28
2.12 หลักการเฝ้าระวังล่วงหน้า (The Precautionary Principle)	30
2.13 ทฤษฎีความรับผิด	31
2.13.1 ความรับผิดโดยเคร่งครัด (Strict Liability).....	31
2.13.2 ความรับผิดเด็ดขาด (Absolute Liability)	32
2.13.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล (Causation).....	34
2.14 ทฤษฎีว่าด้วยความน่าจะเป็น (Probability Theory).....	38
2.15 ทฤษฎีของการลงโทษ.....	39
2.16 วัตถุประสงค์การลงโทษ	42
2.17 ความรับผิดและการลงโทษทางอาญา	45
3 หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาความเป็นผู้เสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย และของต่างประเทศ	48
3.1 ลักษณะของคดีสิ่งแวดล้อม	48
3.2 เจตนารมณ์ของกฎหมายสิ่งแวดล้อม	52
3.3 หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย.....	53

บทที่

หน้า

3.4 หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาความเป็นผู้เสียหายในคดี สิ่งแวดล้อมของประเทศไทย.....	58
3.4.1 ผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535	58
3.4.2 ผู้เสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยละเมิด	60
3.4.3 ผู้เสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายปกครอง	62
3.4.4 ผู้เสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา	65
3.4.5 การร้องทุกข์กล่าวโทษคดีอาญา	67
3.4.6 การสอบสวนคดีอาญา.....	68
3.4.7 การฟ้องคดีอาญา.....	71
3.4.8 การพิจารณาคดีอาญา	73
3.5 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาความเป็นผู้เสียหายในคดี สิ่งแวดล้อมในต่างประเทศ.....	76
3.5.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	76
3.5.2 เครือรัฐออสเตรเลีย	82
3.5.3 ประเทศญี่ปุ่น	86
4 ความเป็นผู้เสียหายในคดีสิ่งแวดล้อม.....	89
4.1 ความเป็นผู้เสียหายคดีสิ่งแวดล้อม	89
4.1.1 ผู้เสียหายโดยตรง (Direct Impact Person).....	89
4.1.2 ผู้เสียหายโดยอ้อม (Indirect Impact Person)	89
4.2 คดีสิ่งแวดล้อม	90
4.2.1 คดีลักลอบล่าสัตว์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร	90
4.2.2 คดีลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในป่าสงวนแห่งชาติดงระแนง และมี ไม้สงวน (ไม้สัก-ไม้กระยา) ไว้ในครอบครอง เป็นคดีที่มีการกระทำ ความผิด	91
4.2.3 คดีแม่เมาะ	91

4.2.4 คดีลำนํ้าพอง.....	92
4.2.5 คดีบ่อขยะราชาเทวะ.....	92
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	94
5.1 บทสรุป.....	94
5.2 ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	98
ประวัติผู้เขียน	105